

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
GARDA NAȚIONALĂ DE MEDIU – COMISARIATUL GENERAL
Comisariatul Județean Harghita

Operator de date cu caracter personal, înregistrat la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sub nr. 16625

Nr. înreg.: 496 / CJ HR/12.04.2023

Către: INSTITUȚIA PREFECTULUI - JUDEȚUL HARGHITA

În atenția: domnului prefect Petres Sándor

Referitor la: material Colegiu Prefectural Harghita

Ind. Dosar: VIIGHR15

Stimate domnule Prefect,

Conform solicitării dvs. cu nr. 5114/27.03.2023, alăturat prezentei vă transmitem materialul pentru ședința ordinară a Colegiul Prefectural Harghita din luna aprilie- Raport de activitate al Comisariatului Județean Harghita al Gărzii Naționale de Mediu pe anul 2022.

Cu respect,

COMISAR ȘEF
BALLA Izabella

2 exemplare/1 ex I.P./1 ex CJHR

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR
GARDA NAȚIONALĂ DE MEDIU – COMISARIATUL GENERAL
Comisariatul Județean Harghita

Operator de date cu caracter personal, înregistrat la Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sub nr. 16625

RAPORT

privind activitatea Comisariatului Județean Harghita al Gărzii Naționale de Mediu în anul 2022

Garda Națională de Mediu este instituție publică care funcționează ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, finanțată integral de la bugetul de stat, în subordinea Ministerului Mediului.

Garda Națională de Mediu este un corp specializat de inspecție și control care poate lua măsuri de sancționare, de suspendare, sistare a activității ca urmare a poluării și deteriorării mediului sau pentru nerespectarea condițiilor impuse prin actele de reglementare.

GNM are atribuții în aplicarea politicii Guvernului în materia prevenirii, constatării și sancționării încălcării prevederilor legale privind protecția mediului, inclusiv a nerespectării reglementărilor prevăzute în legile specifice domeniului controlului poluării industriale și managementului riscului, substanțelor și preparatelor periculoase, biodiversității și ariilor naturale protejate, fondului de mediu și altor domenii prevăzute de legislația specifică în vigoare.

1. Îndeplinirea priorităților pentru anul 2022 în activitatea de inspecție și control în domeniul Controlul Poluării, Biodiversității, Biosecurității și Ariilor Protejate:

Activitatea de inspecție și control a Gărzii Naționale de Mediu se desfășoară cu respectarea Ordinului nr. 464/2009 pentru aprobarea Normelor tehnice privind organizarea și desfășurarea activităților de inspecție și control în domeniul protecției mediului, cu modificările și completările ulterioare. Normele tehnice sunt elaborate în conformitate cu Recomandarea Parlamentului și Consiliului European din 4 aprilie 2001 - Recomandarea 2001/331/CE privind criteriile minime pentru inspecțiile de mediu în statele membre și cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Comisariatului Județean Harghita, în anul 2022:

- A efectuat un număr de **368 inspecții** în domeniul controlului poluării și în domeniul biodiversității, biosecurității și ariilor naturale protejate, realizând în proporție de 151% planul de inspecții propus pentru anul 2022 (care prevedea realizarea unui număr total de **244 inspecții** planificate și neplanificate-stabilit pentru 3 comisari).
- A aplicat **14 avertismente** și **59 amenzi contravenționale** în valoare totală de **945.500 lei**.

Principalele neconformitățile sancționate:

- lipsa actelor de reglementare pentru proiecte sau activități (15 amenzi-404 000 lei),
- nerespectarea obligațiilor prevăzute în actele de reglementare (2 amenzi-130 000 lei),
- gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor sau a apelor uzate (14 amenzi-178 000 lei),
- nerealizarea măsurilor impuse cu ocazia controalelor anterioare (5 amenzi-190 000 lei),
- neînregistrare substanță importată din afara UE (6 amenzi-60 000 lei)

Sanțiuni complementare: 2 dispoziții de sistare a activității și 7 desființări de lucrări și readucerea terenului la starea inițială.

Au fost formulate **10 sesizări penale** (5 pentru incendiere terenuri/vegetație în arie protejată, 1 pentru ucidere specie protejată cu mijloace nelegale, 1 pentru incendiere deșeuri, 1 pentru neaducerea terenului la starea inițială, 1 pentru scoatere din circuit agricol teren aflat în arie protejată fără acordul ANANP, 1 pentru eliminarea deșeurilor în afara spațiilor autorizate).

Situația activității de inspecție și control a Comisariatului Județean Harghita, în anul 2022, comparativ cu aceeași perioadă a anului 2021:

ACTIVITATEA DE INSPECTIE SI CONTROL - în perioada	2021	2022	2022/2021 %
Total inspecții (în domeniul controlului poluării și în domeniul biodiversității, biosecurității și ariilor protejate)	316	368	116,45%
Total număr amenzi aplicate	31	59	190,32%
Total valoare amenzi aplicate	532.500 lei	945.500 lei	177,55%
Avertismente	19	15	78,95%
Dispoziții de sistare a activității	0	2	200%
Propuneri de suspendare acorduri/autorizații de mediu	0	0	-
Total sesizări penale	6	10	166,67%
Număr petiții înregistrate spre soluționare	47	85	180,85%

Principalele acțiuni desfășurate în anul 2022, pentru verificarea respectării legislației specifice protecției mediului în domenii sensibile cu grad mare de vulnerabilitate, atât planificate prin planul de activități pentru anul 2022, cât și neplanificate, dispuse de Comisariatul General sau de Autoritatea centrală pentru protecția mediului:

1. Îmbunătățirea calității aerului și controlul poluării industriale

1.1 Acțiuni de inspecție și control pe domeniul poluării industriale la operatorii care dețin surse de emisii

Având în vedere monitorizarea Comisiei Europene pentru neîndeplinirea obligațiilor României față de prevederile Directivei 1999/30/CE și prevederile Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, Garda Națională de Mediu a efectuat pe tot parcursul anului 2022 acțiuni de inspecție și control care au vizat verificarea arderii necontrolate de deșeuri, incendii de vegetație și alte situații care au putut determina schimbări ale caracteristicilor componentei aer.

1.2 Controale la organizările de șantier

Au fost dispuse de către Comisariatul General controale la șantierele de construcții amplasate în municipiile reședință de județ în vederea verificării respectării legislației în domeniul protecției atmosferei și gestiunii deșeurilor.

În acest sens, s-au urmărit următoarele aspecte:

- existența și respectarea condițiilor impuse prin actul de reglementare – clasarea notificării, decizia etapei de încadrare, acord de mediu, după caz;
- în domeniul protecției atmosferei, conform Legii nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător și a planului de calitate a aerului:
 - amenajarea de puncte de spălare a autovehiculelor la ieșirea din șantier;
 - folosirea de mijloace de izolare pentru limitarea emisiilor de pulberi (existența și eficiența mijloacelor de protecție);
 - acoperirea cu prelate a mașinilor care transportă deșeurile din construcții și material excavat;
 - existența și eficiența sistemelor de umectare a drumurilor de acces, interioare și exterioare (precizarea sursei de apă pentru umectarea în timpul operațiunilor generatoare de pulberi);
 - situația spațiilor verzi;
 - programul de lucru al șantierelelor (existența și respectare);
 - acțiuni de incinerare deșeuri;
- în domeniul gestiunii deșeurilor din construcții și demolări, conform Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 92/2021 privind regimul deșeurilor, H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase și a H.G. nr. 1061/2008 privind transportul deșeurilor periculoase și nepericuloase pe teritoriul României:
 - evidența gestiunii deșeurilor conform H.G. nr. 856/2002 privind evidența gestiunii deșeurilor și pentru aprobarea listei cuprinzând deșeurile, inclusiv deșeurile periculoase;

- cantități de deșeuri provenite din construcții și demolări generate lunar;
- modul de stocare temporară a deșeurilor provenite din construcții și demolări;
- formulare de încărcare-descărcare (anexa nr. 3 din H.G. nr. 1061/2008);
- modul de eliminare/valorificare a deșeurilor provenite din construcții și demolări;
- documente relevante privind efectuarea operațiunilor de valorificare/eliminare;

procent de deșeuri din construcții/demolări predate pentru reutilizare/reciclare.

1.3. Control tematic planificat pentru verificarea stadiului realizării Planului de menținere a calității aerului

Rezultate:

- **20 controale**, în urma cărora au fost aplicate aplicate **2 amenzi**, în valoare totală de **8.000 lei**,
- **6 sesizări penale**,
- **Nu s-au înregistrat** depășiri ale valorilor limită la stațiile de monitorizare a calității aerului din rețeaua județeană care să implice necesitatea notificării autorității publice locale în vederea identificării și eliminării surselor care au condus la aceste depășiri. Conform normelor europene privind reducerea anuală obligatorie a emisiilor de gaze cu efect de seră, de către statele membre, în perioada 2021-2030, toate țările au obligația să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, cu 30% sub nivelurile din 2005.

2. Managementul eficient al deșeurilor și substanțelor periculoase

2.1. Controale tematice pentru verificarea respectării legislației de mediu de către operatorii economici care desfășoară activități de reparații ale vehiculelor rutiere, activități autorizate din punct de vedere a protecției mediului

În cadrul controalelor au fost verificate următoarele aspecte:

- modul de depozitare (pe tipuri și categorii) a deșeurilor rezultate în urma activității desfășurate;
- analiza amplasamentului în vederea stabilirii factorilor ce pot genera poluare sau disconfort,
- existența unor suprafețe (interioare sau limitrofe) afectate de depozități necontrolate sau incinerări de deșeuri rezultate din activitatea desfășurată,
- modul de asigurare a alimentării cu apă și evacuării apelor uzate;
- existența și modul de întocmire a evidenței gestiunii deșeurilor;
- modul de gestionare a deșeurilor periculoase;
- existența și modul de întocmire a documentelor referitoare la trasabilitatea deșeurilor generate;
- corelarea serviciilor prestate, conform devizelor de reparații (pe o lună aleasă) cu cantitățile de deșeuri rezultate, conform evidenței gestiunii deșeurilor.

Au fost verificați un număr de 9 operatori economici, fiind aplicate un număr de 5 amenzi contravenționale, în valoare totală de 123.000 lei.

2.2. Controale tematice planificate pentru verificarea stării de salubritate a localităților

Obiectivele principale au fost: identificarea UAT-urilor care nu beneficiază de servicii de salubritate; verificarea implementării sistemelor de colectare separată de către UAT-uri și de către generatori; transportul separat al deșeurilor colectate; verificarea îndeplinirii țintei de reducere a cantității de deșeuri municipale depozitate de către UAT; trasabilitatea deșeurilor municipale de la generator la valorificare/eliminare.

În urma acestor verificări, au fost realizate 68 acțiuni de inspecție și control, fiind aplicată o sancțiune contravențională, în valoare totală de 5000 lei.

2.3. Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale

În vederea implementării directivei, comisarii GNM au transmis tuturor UAT-urilor adrese referitoare la obligațiile autorităților publice locale privind colectarea și epurarea apelor uzate, precum și modelul registrului de evidență a sistemelor individuale adecvate dintr-o unitate administrativ-teritorială, asigurând în acest sens, pe parcursul anului, consultanță persoanelor fizice și juridice.

2.4. Controale comune privind salubritatea cursurilor de apă, întreținerea șanțurilor și rigolelor, pentru asigurarea secțiunilor de scurgere a apelor mari

În vederea diminuării pagubelor produse de inundații, în perioada aprilie – mai 2022, în baza adresei MMAP

nr. 40106/BT/08.04.2022, înregistrată la Garda Națională de Mediu cu nr. 2870/GM/13.04.2022, s-a dispus efectuarea unor acțiuni, sub coordonarea Prefecturilor, cu sprijinul Grupului de Suport Tehnic pentru gestionarea situațiilor de urgență generate de inundații și au participat reprezentanți ai ANAR - SGA, GNM, Gărzii Forestiere ISU Harghita.

Au fost verificate 21 localități și 24 cursuri de apă, pentru neconformitățile constatate fiind dispuse măsuri de salubritate, nu s-au aplicat sancțiuni contravenționale deoarece până la finalizarea controalelor au fost salubritate locațiile identificate.

2.5. Verificare a modului de respectare a normelor aplicabile în activitatea de gestionare a haldelor de steril și a iazurilor de decantare aflate în perimetrul exploatărilor miniere

Au fost verificate 14 halde de steril și iazuri de decantare active/în funcțiune, inactive, în conservare sau în diferite faze de ecologizare. Nu au fost aplicate sancțiuni contravenționale în cadrul acestor controale.

2.6. Managementul eficient al substanțelor periculoase

În perioada 15.03 – 30.11.2022, s-au efectuat controale tematice la operatorii economici cu activitate în domeniul chimicelor pentru verificarea respectării legislației specifice aplicabile în următoarele sectoare: substanțe chimice care intră sub incidența regulamentelor REACH și CLP, produse biocide (BRP), lacuri și vopsele generatoare de compuși organici volatili (COV), echipamente electrice, electronice și electrocasnice (EEE), produse pentru protecția plantelor (PPP), substanțe care depreciază statul de ozon (SDSO).

În timpul acestor controale s-au verificat 20 operatori economici. În urma verificărilor s-au aplicat un număr total de 6 amenzi în valoare totală de 60.000 lei.

2.7. "Planul comun de acțiune „OZONUL”

În cadrul "Planului comun de acțiune „OZONUL”, realizat împreună cu IGPR, în perioada februarie – martie 2022 au fost desfășurate acțiuni de identificare și verificare a firmelor și persoanelor fizice care efectuează operațiuni cu substanțe care depreciază stratul de ozon. Împreună cu Inspectoratul de Poliție Județean Harghita-Serviciul Arme, Explozivi și Substanțe Periculoase, au fost efectuate un număr de trei controale.

S-a aplicat o sancțiune contravențională în valoare de 20.000 lei pentru neadoptarea măsurilor necesare pentru prevenirea scurgerilor necontrolate de uleiuri uzate.

Pe durata derulării activităților în cadrul planului județean de acțiune OZONUL 2022, la nivelul județului Harghita nu s-au înregistrat evenimente negative cu substanțe care depreciază stratul de ozon sau gaze fluorurate cu efect de seră, nu au fost răniri sau distrugereri de bunuri ca urmare a folosirii necorespunzătoare a acestor produse și nu au fost identificate substanțe periculoase care să ridice suspiciuni de contrafacere sau să fie neautorizate și/sau neomologate în România.

3. Conservarea biodiversității

3.1 Controale efectuate în baza Protocolului APIA-GNM-ISU:

Urmare acțiunilor de control, realizate în baza Protocolului nr. 2330/GM/08.04.2019, încheiat între APIA-GNM-ISU privind incendiile de miriști, în perioada ianuarie - decembrie 2022, au fost efectuate 18 controale, în care s-a aplicat 1 amendă, în valoare de 6.000 lei și s-au înaintat organelor de cercetare penală 5 sesizări penale.

3.2. Activitatea de exploatare agregate minerale

Urmare acțiunilor de control pentru verificarea respectării legislației de către societățile care operează balastiere/cariere/iazuri piscicole cu extracție din perioada august - decembrie 2022, au fost efectuate 4 controale, în care s-a aplicat o amendă, în cuantum de 100.000 lei.

3.3. Control dispus la operatorii economici care cultivă suprafețe de teren arabil

Urmare a acțiunilor de control privind operatorii economici care cultivă suprafețe de teren arabil, conform circularei nr. 5249/GM/13.07.2022, în perioada 15.07.2022-28.10.2022 au fost efectuate **2 controale** la operatori economici care cultivă suprafețe de teren arabil.

3.4. Planul comun de acțiune pentru prevenirea și combaterea faptelor ilegale din domeniul piscicol

Urmare acțiunilor de control pentru prevenirea și combaterea faptelor ilegale din domeniul piscicol au fost efectuate **10 controale**.

3.5. Verificarea aplicării prevederilor Regulamentului (UE) nr. 995/2010 (EUTR)

Acțiunile de inspecție și control au vizat verificarea operatorilor economici care desfășoară activități conform Anexei Regulamentului (UE) nr. 995/2010 (EUTR) – Codurile de clasificare 4408 – 4412, 4413 00 00, 4414 00, 4415, 4416 00 00, 4418, 9403 30, 9403 30, 9403, 9403 40, 9403 50 00, 9403 60, 9403 90 30 și 9406 00 20, precum și pentru celuloză și hârtie prevăzute la cap. 47 și 48 din Nomenclatura combinată prevăzută în Anexa I la Regulamentul (CEE) nr. 2.658/87 al Consiliului din 23.07.1987 privind Nomenclatura Tarifară și Statistică și Tariful Vamal Comun, cu excepția celor de bază de bambus și a produselor reciclate, respectiv deșeuri și resturi (art.2 alin. (2)), în conformitate cu prevederile H.G. nr. 845/2015 privind stabilirea unor obligații și sancțiuni ce revin operatorilor care introduc pentru prima dată pe piață produse din lemn, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 995/2010.

În cadrul tematicii au fost efectuate 3 controale.

4. Poluări accidentale

Conform dispozițiilor Ordinului nr. 2579/2012 pentru aprobarea fluxului informațional - decizional de avertizare - alarmare în cazul producerii unor situații de urgență generate de riscurile specifice gestionate de MMAP, comisariatele județene transmit rapoarte de informare către Comisariatul General în cazul producerii de incidente/poluări accidentale care afectează factorii de mediu. În cursul anului 2022 a fost înregistrată o singură poluare accidentală, pe Râul Mureș care s-a datorat disfuncționalității sistemului de canalizare din comuna Ciumani.

5. Alte activități

➤ La nivelul Comisariatului Județean Harghita în anul 2022 au fost înregistrate și soluționate în baza Legii 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public un număr de 7 adrese.

➤ Activitatea de soluționare a petițiilor, conform OG nr.27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor la nivelul Comisariatului Județean Harghita al Gărzii Naționale de Mediu au fost înregistrate 78 petiții din care 18 au fost redirecționate către alte instituții, 3 petiții au fost clasate, fiind anonime.

6. Dificultăți întâmpinate în activitatea desfășurată de Comisariatul Județean Harghita

- deficit de personal, până în luna iulie comisariatul a funcționat cu 3 comisari
- dificultate în asigurarea permanenței (cu 3 comisari, iar permanența nu este încă legiferată) pentru îndeplinirea atribuțiilor ce revin instituției pe riscurile asociate ministerului (poluări accidentale/incidente de mediu/incendii).
- lipsa fondurilor necesare asigurării pregătirii/perfecționării profesionale a personalului, medicina muncii, prevăzute de legislația națională în vigoare

Priorități pentru anul 2023 în activitatea de inspecție și control

Pentru anul 2023, la planificarea activității s-a ținut cont de următoarele aspecte:

- implementarea strategiilor și planurilor de acțiune pe domenii specifice la nivel național și local;
- respectarea legislației de mediu existente și necesitatea informării autorităților/operatorilor asupra noilor reglementări/termene scadente care vor intra în vigoare/vor trebui respectate pe parcursul anului 2023;

În anul 2023, Garda Națională de Mediu și-a propus următoarele obiective generale:

1. Îmbunătățirea calității aerului și controlul poluării industriale. Obiective specifice:

- reducerea poluării aerului generată de emisii de la surse staționare ale unor obiective industriale;
- intensificarea controlului privind calitatea aerului și identificarea surselor de imisii;
- limitarea nivelului surselor de miros, zgomot și vibrații în zonele rezidențiale, generate de activități cu impact de mediu;
- conservarea/dezvoltarea spațiilor verzi.

2. Managementul eficient al deșeurilor și substanțelor periculoase. Obiective specifice:

- soluționarea situațiilor depozitelor de deșeuri neconforme;
- extinderea și îmbunătățirea sistemelor de colectare, sortare, tratare, valorificare și eliminare a deșeurilor municipale;
- conformarea transferurilor ilegale de deșeuri, în punctele de trecere a frontierei de stat, cât și la expeditori/destinatari;
- reducerea amplasamentelor de depozitare ilegală a deșeurilor;
- reducerea poluării apelor de suprafață în zona depozitelor de deșeuri sau cauzată de depozitățile necontrolate de deșeuri;
- gestionarea corespunzătoare a deșeurilor periculoase;
- gestionarea substanțelor chimice periculoase.

3. Combaterea schimbărilor climatice. Obiective specifice:

- reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- reducerea vulnerabilității pe termen mediu la efectele schimbărilor climatice.

4. Conservarea biodiversității. Obiective specifice:

- asigurarea unei stări de conservare corespunzătoare pentru speciile protejate;
- asigurarea unei utilizări durabile a componentelor biodiversității și eliminarea celor cu impact negativ.

Pentru atingerea acestor obiective, avem în vedere desfășurarea unor acțiuni specifice activității noastre, ce se vor concretiza în acțiuni de inspecție și control, unele cuprinse în planurile de inspecție, iar altele vor fi efectuate la solicitarea Comisariatului General.

În perioada 01.01.2023 – 31.12.2023, prin planul de inspecții, comisariatul nostru își propune realizarea unui număr total de 506 inspecții (planificate și neplanificate).

